

A Kúria a dr. Noll László ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. ... jogtanácsos által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Fővárosi Törvényszék előtt 12.G.41.116/2010. szám alatt folyamatban volt, és a Fővárosi Ítéeltábla 14.Gf.40.549/2012/6. számú ítéletével befejezett perében a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperes részére 250.000 (Kettőszázötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az állam javára, felhívásra 1.138.100 (Egymillió-egyszázharmincezer-egyszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes projektvezetője, ... árajánlatot kért a felperestől a ... számú főút ... elkerülő szakaszának építéséhez szükséges beton előállítására. A felperes módosított árajánlatára ... tett elfogadó nyilatkozatot. Írásbeli szerződést a felek nem kötöttek.

Az alperesi projektvezető majd ..., alperesi területi igazgató utóbb tájékoztatta a felperest arról, hogy a beton előállítását konzernben belüli céggel kívánják végeztetni. Az alperes korábbi jogi képviselője 2010. május 25-i levelében is jelezte, hogy az alperes a 2009. december 17-én kötött vállalkozási szerződéstől 2010. március 03. napján elállt.

Az alperes nyilatkozataira tekintettel felperesi munkavégzésre nem került sor. A munka elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételekkel rendelkezett, de megrendelés hiányában más számára sem végzett tevékenységet.

A felperes leszállított keresetében 11.381.000 forint és kamatai elmaradt haszna megtérítésére kérte kötelezni az alperest arra figyelemmel, hogy a megrendelő elállása folytán őt ilyen mértékű kár érte.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. A felek közötti korábbi szerződéses gyakorlatra utalással arra hivatkozott, hogy az árajánlat alapján szerződés nem jött létre, mivel ... projektvezető nem volt jogosult a képviselőtére. Szerinte a felperes a szerződés teljesítéséhez lépéseket nem tett, és annak eleget tenni nem is tudott volna. Előadta továbbá, hogy amennyiben a felperes által hivatkozott szerződés létrejött volna, az a felperes által alkalmazott haszonkulcs miatt jóerkölcsbe ütközik.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest 11.381.000 forint és kamatai, valamint a perköltség felperes javára történő megfizetésére. Megállapította, hogy a felek között létrejött a szerződés, amelytől az alperes utóbb elállt. Erre tekintettel az alperest a Ptk. 395. §-a szerinti kártérítési kötelezettség terheli. Az elmaradt haszon mértékét műszaki és könyvvizsgáló szakértő közös véleménye alapján fogadta el, és a felperes kárenyhítési kötelezettségére is figyelemmel határozta meg a kártérítés összegét. Megalapozatlannak ítélte azt az alperesi hivatkozást is, hogy a létrejött szerződés jóerkölcsbe ütközés folytán semmis.

A másodfokú bíróság jogerős ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a felperes keresetét elutasította. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészítette azzal, hogy a 2009. december 17-i alperesi megrendelés utolsó mondata tartalmazta, hogy az alperes a szerződés tervezetét postán küldi meg a felperesnek, erre azonban nem került sor. Az alperes a Strabag cégcsoport tagja. A felperes és a Strabag cégcsoport tagjai között volt már korábban is szerződéses kapcsolat, és a felperes irányában is alkalmazott szerződéskötési gyakorlatnak megfelelően az építésvezető, illetve projektvezető kért ajánlatot, majd esetleges további egyeztetéseket követően az alperes alkalmazottja megrendelte a munkát, és a felek írásbeli szerződést kötöttek a megrendelő törvényes képviselőinek cégszerű aláírásával. Így jött létre szerződés a ... Zrt. és a felperes között az ... autópálya ..., ... közötti szakaszának útépitési munkáihoz meghatározott receptúrájú, előkevert beton szállítására 2007. május 14-én. Más alkalommal az alperes megrendelését nem követte szerződéskötés, azonban ez esetben a megrendelés alapján nem is történt munkavégzés. ... tanúvallomásában előadta, hogy projektvezetőként a műszaki irányítás és a kapcsolattartás volt a feladata. Bár megrendelést jogosult volt tenni, azonban szerződés aláírására nem volt jogosultsága.

A másodfokú bíróság a kiegészített tényállásra tekintettel megállapította, hogy a felek között nem jött létre szerződés a projektvezető felperesi ajánlatot elfogadó nyilatkozatával, mert az alperes képviselője a projektvezető nem volt jogosult, és erről a felperes tudott, illetve tudnia kellett, amit alátámaszt egyrészt a felperes által is ismert alperesi szerződéskötési gyakorlat, másrészt az a körülmény, hogy a projektvezető által a felperesnek megküldött megrendelés kifejezetten utalt arra, hogy a megrendelésen kívül szerződés tervezetét is szándékoztak küldeni, azaz a szerződéskötés a megrendeléssel nem következett be. A jogerős ítélet értelmében a projektvezető szerződéskötése utólagos jóváhagyásának igazolására önmagában az alperes korábbi jogi képviselőjének 2010. május 25-i, szerződés létrejöttére vonatkozó, majd utóbb tévedésre hivatkozással a perben visszavont nyilatkozata nem alkalmas. A projektvezető nem volt felhatalmazva szerződéskötésre, így a bérkeverésre vonatkozó szerződés a felek között a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezése hiányában nem jött létre.

A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és a kereseti kérelmének történő helyt adást kérte. Arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság megalapozatlanul, a bizonyítékok nem megfelelő mérlegelésével, részben iratellenesen állapította meg a kiegészített tényállást. Szerinte az alperes jogi képviselőjének 2010. május 25-i levelén kívül a keresetlevél 6. számú mellékleteként csatolt 2010. március 03-i e-mail üzenet, valamint az alperes képviselőjében ... területi igazgató 2010. március 25-i válaszlevele is a szerződés létrejöttét igazolja. Érvelése értelmében a projektvezető által megkötött szerződés utólagos jóváhagyását több bizonyíték is alátámasztja. Arra hivatkozott, hogy a felek szerződésben állónak tekintették egymást, így az alperesi elállás folytán keletkezett kár megtérítésére az alperes köteles. A Ptk. 214. § (2) bekezdése alapján megállapítható, hogy az alperes a ... által megkötött szerződést jóváhagyó nyilatkozatát nem vonta vissza, az alperesi ügyvezetés tudott a szerződés létrejöttéről, és csupán a perben előterjesztett ellenkérelmében utalt először arra, hogy ... nem volt képviselő. Hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság ... számú ítéletében kifejtett jogi álláspontra.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt

okokból nem jogszabálysértő.

A másodfokú bíróság a szükséges mértékben tisztázta a tényállást, és a bizonyítékokat megfelelően mérlegelte (Pp. 206. § (1) bekezdés). A tényállás kiegészítésére a peres felek közötti korábbi szerződéses gyakorlatra és a ... tanúvallomásával is megerősített elfogadó nyilatkozatában tett írásbeli szerződés megkötésére történő utalás alapján helyesen került sor. Önmagában abból, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészítve a bizonyítékokat újraértékelte, míg nem következik a jogerős ítélet jogszabálysértő volta. A felperes a felülvizsgálati kérelmében e körben a jogszabálysértés alapját ugyan nem jelölte meg, de tartalmilag a bizonyítékok mérlegelését vitatta. A felülvizsgálati eljárásban - szűk kivételektől eltekintve - nincs helye a bizonyítékok újraértékelésének, és a felülvizsgálati eljárás nem ad alapot a bizonyítékok felülmérlegelésére, ha az egyes bizonyítékokból eltérő következtetés is levonható lett volna. A bizonyítékok nem megfelelő mérlegelése címén a jogerős ítélet akkor jogszabálysértő, ha a bíróság mérlegelése okszerűtlen. Az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, ha a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (BH 2013/119.).

Helyesen mutatott rá a másodfokú bíróság arra, hogy a felek a szerződés írásba foglalását alapvető feltételnek tekintették, írásbeli szerződés pedig nem jött létre. A szerződés megkötéséhez cégszerű aláírással ellátott szerződési nyilatkozatra lett volna szükség, és a tanúvallomásokból, valamint a felek előadásaiból megállapítható, hogy habár a projektvezető megrendelések tételére jogosult volt, az alperes nevében szerződéses jognyilatkozatot nem tehetett. Mindezen körülményekről a felperes is tudott.

A felülvizsgálati kérelemben hivatkozott eseti döntés (Legfelsőbb Bíróság ...) a perbelitől eltérő tényállású ügyben született, és egyebekben sem támasztja alá a felperes felülvizsgálati kérelmében tett előadását. ... területi igazgató írásbeli nyilatkozatai és az alperes korábbi jogi képviselője által a felpereshez írt levél nem tekinthető a projektvezető által tett nyilatkozat utólagos jóváhagyásának. Nem jogszabálysértő a másodfokú bíróság azon következtetése sem, hogy nem tekintették a felek szerződésben állónak magukat, miután a felperes a szerződés teljesítése érdekében érdemi előkészületet, tevékenységet nem végzett.

A rendelkezésre álló bizonyítékok értékelése során a másodfokú bíróság nem okszerűtlenül jutott arra a következtetésre, hogy a peres felek között nem jött létre szerződés. Ennek hiányában pedig a felperes szerződéstől való ellására alapított kártérítési igénye megalapozatlan, ezért a jogerős ítélet nem jogszabálysértő.

A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében kötelezte a felperest az alperes ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére. A felperes illetékfeljegyzési jogára tekintettel a Kúria a le nem rótt eljárási illeték viseléséről az 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdésére tekintettel a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése, valamint 15. § (1) és (3) bekezdése szerint határozott.

Budapest, 2014. szeptember 18.

Dr. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró